

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd. Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Procedeie sârbești

Revine mereu de-o vreme n-
coace în discuție, în presă și în
orice convorbiri dintre românii
conștienți de primejdia ce ne
paște depe urma politicianismu-
lui înhăit cu străinii și cu mi-
noritarii centrifugi, inconștiența
cu care se tratează la noi pro-
vocările și unelirile celor ce nu
se împacă cu această țară primi-
toare, și tot mai des și-e dat
s'auzi comparații între indolența
sau inconștiența noastră, și între
purtările față de străini și de
minoritarii ale altora, dar mai cu
seamă ale vecinilor sârbi, dela
cari autoritățile noastre ar avea
atâta de n'vâțat.

Chestia asta a pildelor sâr-
bești a revenit ieri cum nu se
poate mai edificatoare, într-o
convorbire la care am asistat la
Orade. Discutau despre abdică-
rile românești față de străini și
de minoritari, doi români îngri-
jați de stările tot mai triste
dela noi, și unul — întâmpător
o oficialitate — s'a apucat să
nșire o serie foarte instructivă
de exemple de tratament mino-
ritar din învecinata Iugoslavia,
ce se impun arătate și cititorilor
noștri. Cităm pentru astăzi două.

Întâiu:
Cazul unui Grünfeld dela Cluj
și-al unui Schwarzenberg dela
Vârșef, cari s'au dus cu niște
treburi la Budapesta, și au tre-
cut pela postul de radio de acolo
ca să-și vestească rudele și pri-
etenii din „Kolozsvár” și din „Ver-
sec” c'au ajuns în capitala ma-
ghiară cu bine și că-i salută cu
toată frenezia.

Grünfeld al nostru s'a întors
dela Budapesta și continuă să se
bată pe burtă cu oficialitățile
noastre, să-și facă cu ele trebu-
rile și să-și rădă între-ai săi de
ceea ce se poate petrece în Ro-
mania. Poate că românii cu cari
s'a întâlnit, l-au și felicitat că au
aflat din mesajul lui radiofonic
c'a fost prin capitala d-lui Horthy.
În orice caz nimic nu i s'a în-
tâmpat pentru mesajul cu pri-
cina.

În schimb, Schwarzenberg dela
Vârșef, după-ace-a ajuns acasă, a
fost într-o zi poftit la chestura
de poliție, și i s'a pus întrebarea:
„Ai făcut ceva? Că iaca, nu știu
ce vor cu d-ta cei dela Belgrad!”
Schwarzenberg s'a jurat că n'a
făcut nimic, iar chestorul s'a fă-
cut că nici el nu știe nimic, și
l-a trimis cu un sergent acasă,
să-și aducă haine și bani că va
fi trimis într'un oraș din Mace-
donia. Domnul Schwarzenberg
s'a pomenit astfel în Iugoslavia
Sudică, infundat dimpreună cu
alți 20 sau 30 într'un hotel de
măna a zecea, cu planton la
poartă. A stat acolo, dimpreună
cu tovarășii, pe socoteala pro-
prie, vreo 6—7 luni, fără să știe
de ce și până când. În cele din
urmă li s'a dat drumul, spunân-
du-li-se la plecare: „Și-acum mai
duceți-vă iarăși la Budapesta și
trimiteți mesagii radiofonice celor
din „Versec”!

E sigur că după pățania asta
d. Schwarzenberg și soții nu nu-
mai n'au mai trimis dela Buda-
pesta mesagii prin radio priete-
nilor și cunoscuților din „Ver-

sec”, dar nici n'au mai dat și
nu vor mai da toată viața lor
prin capitala maghiară.

În schimb, Grünberg dela Cluj
a mai fost de-atunci de câteva
zeci de ori în capitala d-lui
Horthy, și a trimis totatătea zeci
de salutări radiofonice la „Ko-
lozsvár”. Azi mâine o să-l auziți
vorbind și de „megszállott terü-
let”, — de „teritoriul ocupat
vremelnic”.

Alt exemplu: Cazul latifun-
diarilor unguri expropriați, cari
au dat Iugoslavia în judecata
Ligii Națiunilor. Respectivii au
fost chemați individual la poliție
și li s'a spus: „Atâta vreme cât
nu vi se va fi terminat procesul
cu statul iugoslav, n'aveți loc în
Iugoslavia. Poftim pașaportul”.
Și indezirabilii au fost aruncați
peste graniță, ca să stea la Pa-
ris, Viena, sau unde le place,
cheltuind parale grele, iar de
procesul cu statul iugoslav nu
s'a mai ales nimic.

Am avut și noi asemenea la-
tifundiar, am fost și noi dați în
judecata Ligii Națiunilor și a tri-
bunalelor internaționale, și ur-
marea se știe: de-o parte ne-am
obligat să plătim; iar de altă
parte latifundiarii cu procesele
internaționale s'au aranjat cu
oamenii de învârteli ai Comite-
tului Agrar, obținând scutiri de
expropriere, majorări de prețuri
la pământurile rămase expro-
prietate, etc.

Iată numai două dintre mul-
tele comparații ce se cuvin fă-
cute între tratamentul dela noi
și între cel din Iugoslavia al cel-
or ce nu se împacă cu noua lor
patrie. Câte exemple de conștiin-
ță națională și de autoritate nu
ni-a dat Iugoslavia, și ce am în-
vâțat noi din ele?

Rezultatul este că Iugoslavia
e nu numai o țară mai tare ca
a noastră în interior, dar și mai
respectată — înmăit mai respec-
tată — în afară.

Gömbös recidivist

Premierul Ungariei a vor-
bit la Sopron, unde a spus
că întrevederea celor doi
mari bărbați de stat dela
Stra a avut ca obiect princi-
pal problema Europei cen-
trale și-a statelor dundrene.
Așa dar, după îngânfatul
general, Mussolini și Hitler
au fiuut să-și vorbească u-
nul altuia numai și numai
despre revizionismul ma-
ghiar, nu despre unele pun-
te moarte ce s'au observat în
ultima vreme în relațiile
dintre cele două mari puteri
europene.

Noi nu vom arăta aci ce
avantajii electorale culege
Gömbös dela concetățenii săi
maghiari, în urma unei a-
semenea atitudini în politica
internațională. Prim-minis-
trul dela Budapesta ține po-
porul cu asemenea brașoave
ca să nu i se deschidă ochi și
să strige înfaptuirea refor-
melor sociale care să moder-
nizeze viața internă a unga-
riei medievale.

Sosirea în țară a d-lui Barthou

Azi dimineață, la orele 5
și jumătate, a intrat în țară
prin Episcopia-Bihorului
d. Jean Louis Barthou,
ministrul de externe al
Franței, și a fost primit pe
tot parcursul, în gările unde
a avut trenul special o-
prire, cu un alai de nede-
scris, ca un oaspe rarism
a cărui vizită întrece n
importanță toate vizitele
primite de țara noastră de-
un șir de ani încoace.

În calea marelui oaspe a
leșit încă de astă noapte
la Episcopia-Bihorului d.
d'Ormeron, ministrul Fran-
ței la București, însoțit de
secretarii legației și de de-
legații ministerului nostru
de externe.

Trenul rapid care aducea
pe distinsul oaspe, a fost

primit în gara Orade, la
orele 6 și 18 minute, de
toate autoritățile locale, în
frunte cu prefectul județu-
lui, d. Ion Picu Băncilă.

La Ciucea d. Barthou a
schimbat vagonul de dor-
mit, trecând în vagonul sa-
lon al d-lui Titulescu, tri-
mis în calea d-sale, care s'a
atașat trenului special for-
mat în această gară. Au ve-
nit în calea d-sale la Ciu-
cea prefectul județului Cluj
și toate autoritățile din re-
giune, în fruntea unei mari
mulțimi de țărani, cari i-au
făcut iluziului oaspe o
primire insufletită.

Oprirea la Cluj a fost pri-
lej de mare manifestație
pentru strălucitul trimis al
Franței. L-au așteptat pe
d. Barthou în gara magni-

fic pavoazăată toți prefectii
din centrul și nord-estul
Ardealului, autoritățile lo-
cale, studențimea, repre-
zentanții tuturor societăți-
lor românești și un public
extrem de numeros. Mini-
strul de externe al Franței
a fost mereu aclamat.

O primire la fel de îm-
punătoare i s'a făcut la
Sighișoara și Brașov, iar
pe tot parcursul gările l-au
așteptat pavoazate cu stea-
guri românești și franceze
și înțesate de lume.

Marele oaspe sosește la
București azi seara la ore-
le 7. În capitală i se va fa-
ce o primire grandioasă.
Consiliul municipal al Ca-
pitalei a hotărât să numea-
ască o stradă din București
cu numele Louis Barthou.

Faceți-vă datoria față de atentatul contra românilor din Ungaria!

E aproape săptămâna de
când am semnalat în aceste
coloane că s'a găsit o patriar-
hie, cea din Antiohia, să recu-
noască pe exocroc Ștefan Ne-
meth dela Sentes cap al orto-
doșilor din Ungaria, și anume
un episcop cum se voise d.
Exrocovici, ci mitropolit în
lege, mitropolit al fraților no-
ștri din țara domnului Horthy
și pe deasupra și al ungurilor
ortodocși de peste graniță, deci
inclusiv al românilor unguri-
zați din săcuime, pe cari ire-
denta maghiară și partidul ma-
ghiar îi declară la fiecă oca-
zie unguri.

E aproape săptămâna de a-
tunci, și nu numai că nu ve-
dem vreo răscolire a tuturor
conștiințelor din țara noastră
— așa cum a putut fi cu pu-
tință pe vremea celeilalte bie-
stămății maghiare similare, în-
cercată prin înființarea episco-
piei greco-catolice a Haidudo-
rogiului, — dar nici măcar
n'am văzut reproducă sau co-
mentată semnalarea ce-am fă-
cut-o după ziarul budapestan
„Magyarság” în nici un ziar
romănesc.

Se poate o mai clasică do-
vadă a inconștienței, a indol-
lenței, a lipsei totale dela da-
torie, ce o dovedește mereu
lumea dela noi când este vorba
de apărarea fraților rămași
la bunul plac al aziatismului
horthist?

La ce popor ar fi rămas ată-
tea zile fără nici un răsunset,
fără nici un efect, o lovitură
mortală încercată în contra
fraților săi subjugăți, ca aceea
ce se comite sub pretextul în-
ființării unei ierarhii maghiare
pe seama bisericii maghiare
ortodoxe, în contra românilor
din Ungaria lui Horthy și-a lui
Gömbös.

Fusese doar vorba, exact
când în „Ecoul” se semna-
la recunoașterea de Mitropolit a
lui Exrocovici dela Sentes, că
Ungaria ne amenință cu un
demers la Liga Națiunilor pe
chestia prigoanei ce ar fi la
noi în contra minorității ma-
ghiare. Generalul Gömbös a
rostit această amenințare la
Kecskemét cu toată hotărîrea,
presa noastră s'a enervat pre-
cum era și firesc, dar nu s'a
găsit încă nimeni afară de
„Ecoul” să opună acestei ame-
nințări impertinente cazul aten-
tatului ce se comite prin în-
ființarea mitropoliei maghiare
ortodoxe în contra minorității
românești din Ungaria. În ce

țară din lume s'ar răspunde la
amenințarea impertinentă a pre-
mierului maghiar cu simple în-
ciudări teoretice, când există
argumente efective de prote-
stare, și încă de felul aceluia
al atentatului pus la cale în
contra minorității românești cu
concursul unui exroc paten-
tat c' Ștefan Németh dela
Sentes?

Noi ne-am făcut datoria. Am
semnalat și am protestat. Aștep-
tăm, să și-o facă în același chip
toată presa românească, și mai
ales reclămăm să și-o facă gu-
vernul.

Orice zăbavă grăbește des-
ființarea celor mai oropsiți fii
ai neamului nostru.

Încă ceva interesant în alacerea general Dumitrescu

Am contribuit și noi într-o
oarecare măsură la elucida-
rea unor puncte din afacerea
mult scandaluoasă care se
cercetează acum la Consiliul
de război al Corpului II Ar-
mată, — aceea în care este
acuzat de considerabile
fraude generalul Const. Du-
mitrescu, fost comandant su-
prem al jandarmeriei.

De-o pildă în articolul:
„Mai tari decât Seletzki”, de
Vineri 16 Iunie, am precizat
până la ce grad a mers ei-
nismul generalului Dumitre-
scu, ignorând chiar și supe-
riorarele interese de apărare
națională, căutând a-l servi
cât mai bine pe furnizorul
ales de dânsul, numitul Weis-
smann, dela Cernăuți, incre-
dintându-l Ordinea de bătaie
a întregii jandarmerii române!
Nu știm dacă până în pre-

zent anchetatorii s'au sezizat
și de acest capitol din fu-
nesta activitate a fostului
inspector general al jandar-
meriei, sau dacă vor gâsi de
cuvîntă a se sesiza în viitor;
însă, noi le mai narăm to-
tuși ce mai știm.

Pe ziua de astăzi îi infor-
măm, — cu rugămîntea bi-
neînțeleas de a controla in-
formația pe care am primit-o
și le-o redăm, — că foile de
drum, eliberate de generalul
Dumitrescu, pentru căratul
de materiale la construcția
cazarmei postului de jan-
darmi depe moșia Doroban-
țu, n'ar fi numai 58 ci toc-
mai 500 foi de drum.

Cinci sute de foi de drum,
recte 500 vagoane cu mate-
riale pentru clădirea unui
post de jandarmi, sânt desi-
gur cifre din basme... sau
din socoteli dumitresciene!

De toate și amestecate...

Academia de Drept dela Orade se va muta la Timișoara?

— Aradul nu are nimic de zis? —

Citim în „România Nouă” dela Cluj, următoarea informațiune:

Din București primim o știre interesantă, care dacă se va adevăra va pune capăt unei serii întregi de frământări și va soluționa o problemă în mod cu totul neașteptat.

Este vorba anume, că bănașii sesizându-se de polemice și campaniile ivite în jurul rămânării sau dizolvării Academiei de drept dela Orade, au luat inițiativa unei mișcări pentru a determina guvernul să satisfacă un vechiu deziderat al provinciei: instalarea unei Academii de drept, care trebuie privit ca precursorul Universității Bănățene. Se zice, că această deslegare vor accepta-o și profesorii dela Academia.

Noi, am fi de altă părere: Academia de drept dela Orade să fie mutată la Arad.

Enunțăm această părere numai în calitatea noastră de buni arădani, deși în sufletul nostru suntem convinși că acest lucru nu se va întâmpla niciodată. Pentru că în orașul, a cărei conducători n'au găsit un leu pentru scopuri culturale s'au găsit milioane pentru aventurierei tehnice sperfare sistem Kauffmann et Co; în orașul care și-a trădat trecutul național și cultural, nu se găsesc oameni cari să militeze pentru o astfel de inițiativă.

E regretabil, dar așa e! s. m.

D. Tătărescu va face o vizită la Franța

În urma vizitei făcute d-lui Tătărescu, de către d. Barthou, ministrul de externe al Franței, Petit Journal, anunță că d. Tătărescu, a declarat că, condita României în politica externă nu se va schimba. Legătura dintre Franța și România este indestructibilă.

D. Tătărescu a declarat că

Franța suferă din cauza parlamentarismului exagerat, pe când România din cauza guvernamentalismului exagerat. A mai declarat premierul român că în curând va vizita Franța, întorcând vizita d-lui Barthou. Data acestei vizite nu se știe încă. Ea se va fixa, cu ocazia vizitei d-lui Barthou.

Vieța sportivă

Se poate?

„Gazeta”, ziarul bucureștean, ne informează că internaționalul Ripensiei, Vasile Deheleanu, student în anul 3, funcționar la Primăria Timișoara, a fost concediat, din cauză că, a lipsit dela serviciu câteva zile, când a fost cu reprezentativă României la Triest. Se poate? Se poate, ca cineva care-a reprezentat culorile României în străinătate, să fie concediat pentru acest lucru? Nu-mi vine să cred, că, Conducerea Primăriei Timișoara să fie capabilă de astfel de acte. Totuși... Totul se poate în Țara Românească. Totul, cu condiția să nu dai în minoritarii, cari sunt „tari și mari”. Cum? Unul dintre puținii români din echipa națională a României, și acesta să fie concediat din serviciul pe care-l ocupa, nu la o întreprindere particulară ci la o autoritate publică la Primăria Municipiului Timișoara.

Ei bine! Imi vine în minte o întrebare: cum să încurajeze autoritățile publice, sportul românesc, când nici chiar federații, cu a lor Federală Română de Foot-ball nu fac acest lucru, când domnii federali, caută pe toate căile să pună

bețe 'n roate sportului românesc?

Și-apoi o altă întrebare: cu cine vor federalii să-l înlocuiască pe Deheleanu, care este atât de indispensabil echipei noastre... naționale. Desigur că Vasi al nostru, va fi înlocuit printr'un minoritar! Nu ne-am făcut destul de rău, cu echipa alcătuită de d. Luchide, (tot al nostru, de n'ar mai fi!), atotputernicul dela Federație?

Îi sugerăm o idee: să excludă din reprezentativă pe cei 3 sau 4 români, căci doar avem, har Domnului, destui footballiști minoritari, din cari s'ar putea forma o echipă care să reprezinte... demn culorile României.

Nu-i așa? Florea Ostrov

Export de lemne în Ungaria

În urma tratativelor duse cu Ungaria de către țările exportatoare de lemne, României i s'au repartizat 20.000 tone.

Această cantitate va fi exportată de un număr de 53 firme românești, Capsulii rezervându-i-se o cotă de 2.700 vagoane.

Cinematograf

CENTRAL

Martii premieră!
Captivanta dramă

Disgrațiata

În rolul principal:
Helen Twelvertrees

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara.
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Stan și Bran

încurcă lumea

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara.

CORSO

Azi premieră!

Film grandios din junglă, care e mai mare ca admirabilul
Tarzan

REM O, jungla morții

La orele 7.15, 9.15.

Biletele se vând de înainte la
cassă.

S'a deschis acțiune publică împotriva generalului Dumitrescu

București. D. prim-ministru G. Tătărescu, ministru ad interim la ministerul apărării naționale, a semnat referatul organelor administrative cari au anchetat cazul generalului Dumitrescu. Prin acest referat se cere deschiderea acțiunii publice împotriva generalului Dumitrescu, care a fost găsit vinovat de grave nereguli.

În cursul dimineții de azi se va însăreina un general de Divizie cu anchetarea cazului, căruia i se va atașa un comisar regal din partea Consiliului de război al Corpului II de armată.

Se vor plăti gradațiile preoților

București. — După cum se știe, bugetul Cultelor și Artelelor a fost sporit anul acesta cu suma de 9 milioane 684.923 lei. Din această sumă s'au prevăzut 500.000 pentru Episcopia română ortodoxă ce se va înființa în America, 73.000 pentru biserica din Ierusalim 1.720.000 pentru înființarea unui număr de 100 noi parohii, 324.000 pentru episcopii din Ismail și Huși, 300.000 pentru noii preoți ce vor fi numiți, 1.436.000 pentru gradațiile preoților, 496.000 pentru 72 protoerei, 4.106.000 ca spor pentru cultul unit, 20.000 pentru cel mahometan, 2 milioane și jumătate pentru ajutorarea bisericilor ortodoxe din Săcuime și Munții Apuseni.

FRATELLO LICA RETE,

Uno bono amico di Timişora mia fecuto grandissimo piacere și spedito caro mio „Ecou” qui a Milano. Sul mio honore remaso trasno del tuo curajo civico che l'hai luato de scurto il Corciato. Porca Madona, chel pesevenghio, questo zigano!

Caro mio fratello Lica Rete, a fosto uno vreme quando questo bozoviciano mia batuto multo la capo con magnifica obraznicia che lui este d'origina italiana... Per primo momento multo infuriato mia atâta imperitinenza, dar dopo resfoito dictionaro gasito uno subito asemanarea. In nostra lingua existo verbo: Aconciare, chel face in participio passato: Acconciato-u, dopo dialecto di Sardinia. P'a vostra lingua face: periato, or: batuto mdr... sau in dialecto del Bozovicio: chelfanit, mardit...

Capisco?

Pote ca pretenzia di lui se fie giusto... perche și in Sardinia suntto molti lazaroni, con pietia bronzato și merge la strada in ismana con craco mai lungo come altro si in loco di cordono se leaga con bracinario de calți. La fel ei suntto laudaroși și se ciorovaesc și se mardese...

A rividerci.

Giovani Zingarelli

Mâine se redeschide Parlamentul

— Ce vor lucra Corpurile legiuitoare în săptămâna aceasta. — Ședința solemnă a Parlamentului în onoarea d-lui Barthou —

Azi după masă va avea loc prima ședință a Parlamentului convocat în sesiune extraordinară.

Odată trecute toate dificultățile bugetului, corpurile legiuitoare se vor putea întruni deci pentru a analiza lucrările pe cari le au de înăptuit.

În ședința de azi a Camerei, d. V. Slăvescu, ministrul de finanțe, va depune proiectul de buget al statului pe exercițiul 1934-1935. După care ședința va fi ridicată.

Cu alte cuvinte, o ședință scurtă, o pură formalitate.

Proiectul de buget va fi luat în discuția comisiei financiare și bugetară a Camerei, Vineri. Discuția generală va începe abia Luni.

O ședință propriu zisă a Camerei nu va fi în toată această săptămână decât mâine — Joi — după amiază, când Par-

lamentul va sărbători printr'o ședință solemnă pe d. Louis Barthou, distinsul ambasador al Franței.

Ședința va începe la ora 5 în localul Camerei. Seria cuvântărilor — cuvântări de caldă omagiere a Franței și a reprezentantului ei — o va deschide — natural — d. N. N. Săveanu, președintele Camerei, care va vorbi în numele ambelor adunări, Camera și Senatul.

Va lua apoi cuvântul d. N. Titulescu. Și, în sfârșit, pe rând toți președinții partidelor noastre politice.

D. G. Tătărescu, președintele consiliului va închide seria cuvântărilor.

Va răspunde apoi, tuturor, d. Louis Barthou.

Ședința se va ridica după aceasta și se va desfășura apoi o recepție în sala mare, a bibliotecii Camerei.

Informațiuni

Ministerul finanțelor a trimis tuturor administrațiilor de încasări și plăți, din Ardeal și Banat, o circulară prin care le cere să ia imediate măsuri pentru instalarea nouilor perceptorii de agenție numiți, întrucât întârzierea funcționării lor slăbește încasările din acele regiuni.

Acești perceptorii, numiți provizoriu ca diurniști, după votarea bugetului vor fi plătiți conform prevederilor acolo stabilite.

Ieri a avut loc în sala „Barrascheum” din Capitală adunarea Uniunii Sioniștilor revizionisti protestând împotriva pedicilor ce se pun în calea imigrației în Palestina. Între alții au rostit cuvântări marele rabin spaniol Sabetai și deputatul Mișu Weissmann.

Zilele trecute a avut loc în sala mare a prefecturii Orade o conferință pentru apărarea împotriva atacurilor cu gaze în timp de război, la care au luat parte toți primpretorii de județ, mai mulți directori de fabrici și întreprinderi și un număr mare de intelectuali din acest oraș. Conferința a fost ținută de d. Maior Popescu, dela Divizia 17-a, care a demonstrat în fața publicului despre pericolul atacurilor cu gaze și a arătat toate modalitățile de apărare a populației din orașe și sate în caz de război. Pentru ca populația să știe cum să se apere împotriva atacurilor, se vor face demonstrații în practică, atât la Orade cât și în satele din județ. Primul atac cu gaze se va desfășura la 19 Iunie, orele 10 deasupra comunelor din județ și la orele 11.30 deasupra orașului Orade.

Cetiți și răspândiți
„ECOUL”

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Poporul maghiar dela sate trăiește într'o sărăcie cumplită

— Mai rău ca 'n timpul năvălirilor barbare —

Din ziua de 14 Iunie își țin sedințele sale la Budapesta, cel de al 16-lea congres internațional de agricultură. Participanților li se vor arăta gospodăriile model din Ungaria. Dar tocmai în prezent a fost înlăturat voalul deasupra multor mizerii ale agriculturii ungare. E vorba în primul rând de situația deplorabilă a regiunii de dincolo de Tisa, asupra căreia o comisiune ministerială specială a publicat zilele acestea un raport detaliat. Din acest raport reiese, că agriculturii unguri dela Est de Tisa, adică de lângă granița românească, propagă ideea ca această regiune să-și capete o autonomie economică și să scape de exploatarea centralismului budapestan. Regiunea suferă de mulți ani o mizerie cumplită și locuitorii se străduiesc zadarnic pentru o înțelegere economică a Ungariei cu Cehoslovacia și România. Această regiune tranșiană depinde de multe decenii, prin produsele ei, de piața cehoslovacă, română și poloneză, iar ca o consecință a politicii comerciale ungare, cari tinde spre Italia, Austria și Germania și la izolarea statelor Micii Înțelegeri, a ajuns într'o mizerie, care a luat în ultimii ani proporții extraordinare. Pe lângă aceasta regiunea a mai fost lovită în prezent de o secetă catastrofală, care provoacă cele mai mari temeri.

Ca în timpul năvălirilor Tatare

Cu prilejul vizitei recente a Ministrului ungar al agriculturii, s'a exprimat aci plângerea, că din timpul năvălirilor tatare și al domniei Turcilor, nu s'a pomenit aci o astfel de mizerie ca în prezent. În convorbirile cu agricultorii din această regiune, reprezentanții guvernului s'au convins că poporul de aci nu este de loc revoltat împotriva păcii dela Trianon și națiunilor vecine, ci nutrește o ură neîmpăcată împotriva Budapestei. Revolta poporului împotriva guvernului ungar este atât de mare, încât spre a se împiedica izbucniri violente, au fost împărțite timp de câteva zile alimente și bani. Peste 200.000 locuitori sunt complet informați și sortiți pieirii de foame în lunile de iarnă, fără ca să fi însămânțat câmpurile în perioada de toamnă. La Budapesta această situație e recunoscută ca extrem de critică.

Agricultura ungară a necesitat dela sfârșitul războiului investițiuni de miliarde, care însă n'au fost realizate. Ea necesită între altele construirea a 3000 km. șosele și noi linii ferate. Problema tarifului în Nord-Estul Ungariei este incomparabil mai dificilă decât cea din Cehoslovacia și România. Dela Budapesta spre Nord-Estul Ungariei și îndărăt mărfurile sunt transportate cu căruța și nici locuitorii nu se folosesc în călătoriile lor de căile ferate.

Intunericul satelor ungare

Intr'o mizerie strigătoare se află poporul ungar dela sate, nu numai în ce privește lăturarea economică, dar și cea socială, sanitară și culturală. Institutul cultural de igienă a

publicat zilele acestea o carte a drului Ladislau Kerbolt asupra „Bolilor satului ungar”, care oferă o lectură zguduitoare și constituie un aspru rechizitoriu împotriva regimului postbelic ungar, care a lăsat poporul dela sate în mizerie și inconștiență, în întuneric și boli. După constatările medicului menționat, poporul ungar dela sate trăiește într'o sărăcie cumplită și în condițiuni extrem de neigienice, care întretin și desvoltă la sate boli sociale și epidemice. Peste 1 mil. locuitori sunt analfabeți, iar în multe regiuni nivelul de trai este inferior celui din evul mediu. Asigurarea împotriva bolilor și bătrâneții formează pentru muncitorii agricoli unguri un vis irealizabil. Pretinsa hrană excelentă a poporului țărănesc ungar este după părerea autorului menționat, nehrănitoare și pricnuște o îmbătrânire preatimpurie a agricultorului ungar.

Unde este superioritatea culturală ungară

Politicianii unguri vorbesc la

toate prilejurile de superioritate culturală și politică a poporului ungar față de națiunile vecine. Această superioritate nu este însă nicăieri de văzut. Conducătorii politici ungari consideră ei înșiși poporul ungar ca necopt pentru libertățile politice și procedează cu el cași cu un minor. În ce privește nivelul cultural, cartea drului Ladislau Kerbolt arată că satele ungare sunt extrem de înapoiate din toate punctele de vedere. Condițiunile nesociale și mizeria satelor ungare pot fi cunoscute din statisticele oficiale cari constată, că 20 la sută din noii născuți mor în primele zile dela naștere. Școalele rurale formează mai mult focare de boli decât de cultură. Observatorii atenți au putut constata în timpul congresului internațional agricol dela Budapesta, ce mică atenție se acordă în Ungaria populației agricole.

Tot în legătură cu alegerile județene

Primim, cu rugămintea de a publica, următoarele:

Comunicat

Organizația din județul Arad a Partidului Național Agrar a decis, în ședința sa din 17 Iunie 1934, să nu participe la alegerile ce urmează a avea loc pentru consiliul județean, din motivul că tratativele începute pentru formarea unui bloc românesc au eșuat. Organizația noastră nu va colabora în aceste alegeri cu nici un partid.

Partizanii noștri au însă latitudinea să participe la alegerile pentru consiliile comunale, în modul care îl vor reclama interesele naționale, administrative și politice locale.

Arad, la 18 Iunie 1934.

Dr. Silviu Moldovan
președintele organizației

Cât vom plăti anual creditorilor străini

București. — În urma semnării convenției cu creditorii străini, s'a și luat în bugetul general suma ce trebuie plătită creditorilor străini pe anul financiar 1934—35. Această sumă se ridică la cifra de 2.200.000.000 lei adică mai puțin cu 1.700.000.000 anual, decât a fost până acum.

Bătăie

Câteodată litigiile dintre două persoane nu se pot rezolva pe cale pașnică și se recurge atunci la un mijloc mai expeditiv și mai simplu. Se face uz de dreptul celui mai tare, dreptul pumnului. Așa eri a avut loc un match de box între măcelarul Iosif Fertig din localitate, str. Voievod Bogdan nr. 10 și femeia Maria Tokai din Arad, str. Ion Popa Rusu nr. 8. Matchul s'a disputat pe Piața Catedralei, terminându-se la poliție.

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

D. N. Titulescu despre vizita d-lui Barthou

„Ziarul „Universul” publică, următorul articol al d-lui N. Titulescu, despre importanța vizitei d-lui Louis Barthou, ministrul de externe al Franței:

O nouă dovadă a ascensiunii României

Vizita președintelui Barthou trebuie să umple de bucurie inima oricărui român.

Este prima dată că un ministru în funcțiune al Franței și în special un ministru de externe, face o vizită oficială guvernului român.

Trebuie să vedem în aceasta, cu o legitimă mândrie, o nouă dovadă a ascensiunii României în viața internațională.

Trebuie să vedem de aseme-

nea în această vizită și un gest prețios al Franței, care își întemeiază politica externă pe principiul perfecte egalități a tuturor statelor în raporturile lor cu ea.

Sunt fericit că a fost dat președintelui Louis Barthou să împlinească această primă solemnă oficială a Franței în România.

Nu numai pentru că este unul din cei mai străluciți exponenți ai inteligenței și ai culturii latine, dar și pentru faptul că președintele Louis Barthou este unul din primii oameni politici ai Franței cu care am luat contact încă din 1918.

Fie binevenit între noi!

A doua zi a conferinței Micii Antante

București. — Eri la orele 10.30 s'a început a doua zi a conferinței Micii Antante sub prezidenția d-lui Titulescu. Conferința a ținut până la orele 12. Comunicat oficial nu s'a dat. La orele 12 și un sfert, d-nii Beneș și Jeftici au fost primiți în audiență la Suveran, iar la orele 1 cei doi oaspeți au luat masa la d. Titulescu.

După știrile particulare, în ședința de eri a Micii Antante cei trei miniștri de externe s'au ocupat cu reluarea relațiilor normale cu Sovietele, apoi au examinat situația Europei Centrale față cu acordul dela Roma precum și față cu întrevăderea Mussolini—Hitler.

Conferința a discutat și situația Austriei, apoi s'a ocupat cu ținuta Ungariei, luând în considerație ultimul discurs al premierului maghiar Gömbös. Problemele Europei centrale, dezarmarea și chestiunile de siguranță reciprocă au format deasemenea obiectul de discu-

ție al celor trei miniștri de externe.

Eri după amiază nu a avut loc nicio ședință. Conferința se întrunește din nou azi înainte de amiază. Având în vedere că d. Barthou, ministrul de externe al Franței, sosește în București numai azi seara, ședința de închidere a conferinței Micii Antante se va ține mâine — Joi — în prezența d-lui Barthou.

Eri înainte de masă la orele 10, o delegație sub conducerea dlui ministru Savel Rădulescu s'a prezentat la d. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, cărui i-a prezentat un album cu prilejul împlinirii a 50 de ani. Albumul e semnat de cele mai mari personalități din România.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Accident

Neatenției i-se datoresc multe accidente. Iată încă unul: controlul fiscal Eugen Oprean, din Radna, a lovit ieri pe la orele 10 și jumătate, în dreptul Gării Electrice cu automobilul cu nr. 1115 Ar., pe care-l conducea, pe biciclistul Bochiș Mihai din Arad, str. Take Ionescu nr. 1, sfărâmandu-i biciclete. Biciclistul a scăpat neatinș.

POȘTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

„SLĂNIC MOLDOVA”

(KARLSBAD-UL ROMÂNIEI)

Slănicul-Moldovei e proprietatea Epitropiei „Sf. Spiridon” din Iași. Se află situat în județul Bacău, la 18 km. depărtare de Stația C. F. R. Trg. Ocna. Altitudinea Slănicului 530 metri. O climă excepțional de dulce. **nh alatorului** dotat cu aparatele cele mai moderne, are o secțiune pentru atmoterapie și o secțiune pentru inhalatie și pulverizație. **Institut de Fizioterapie** tratează cu succes: prurite, eretisme, nervoase, atrofii musculare, tulburări circulatorii, psiopatii, dermatoze, parazitare și microbiene, anemii, rachiism, debilitate, ulcere, tumori, nevralgii, dureri reumatice, metrite, salpingite, prostatite, etc. **Institut Radiologic** pus sub conducerea unor emeriți medici. **Băi minerale** instalate în Hotelul „Racovitza”, instalațiuni de clisme intestinale, băi de acid carbonic, hidroterapie. **Apele Minerale** tratează cu succes boalele de stomac, intestine, ficat, boalele de nutriție (diabet, gută, obezitate), boalele de rinichi și boalele aparatului respirator.

Stațiunea are numeroase Hoteluri și Vile, Restaurante, Pensuni, Cafenele, Poște, Telegraf, Telefon

„HOTELUL RACOVITZA” complex amenajat e pus la dispoziția vizitatorilor.

SEZON 1 Iunie — 1 OCTOMBRIE

REDUCERE PE C. F. R.

VIZITAȚI SLĂNICUL-MOLDOVEI!

Epitropia „Sf. Spiridon” Iași

DISTRACȚII ȘI EXCURSII

după predilecția fiecărui vizitator.

CAZINOU, CINEMATOGRAF, SALĂ DE PIANO, TENIS, PESCUIT, VÂNAT, etc. etc.

„Aradi Közlöny” continuă să falsifice adevărul

— Audiția de pe malul Mureșului. — Stauber și audiția. — Ce spun celelalte ziare? — Un atac pieziș —

— Lovit unde-l doare, înjură —

Eri a avut prima transmisiune de muzică mecanică pe malul Mureșului. Deși instalația nu este încă pusă definitiv la punct, transmisiunea a reușit perfect, după cum se poate vedea din cele ce urmează.

Impresii

Ca niciodată până acum în acest fine de primăvară seacă și sgribulită de frig frivoli, eri după chindie, lume multă, foarte multă pe malul Mureșului. Arădanii s'au abătut dela obișnuitul „corso” spre acest încântător loc de promenadă ca să savureze priveliștea bonomei ape, în alunecarea ei leneșă și semeată pe fagașul meandrei de după urbea noastră.

Aceasta afluență neobișnuită de orașeni a fost atrasă și de faptul unei inovații nevăzute până acum în orașul nostru. Se știe că muzica militară a regimentului 93, a fost, anul acesta, angajată pentru sezonul de vară, la băile Herculanee.

Ediliile municipiului Arad s'au descoperit. Au băgat de seamă că atunci când li s'a prezentat oferta muzicii militare n'au știut să o primească. Ei au răspuns în doi peri. Aradul în urma acestei sugubețe întâmplări, rămăsese, ca niciodată până aci, fără muzică.

Ca să se spele această rușine, s'a ajuns, în cele din urmă, la soluția următoare: programul stației de radio-difuziune din București să fie difuzat prin megafoane puternice, ce se vor instala pe malul Mureșului.

În acest scop, pe aleia de pe coama dolmei Mureșului, s'au înfipt, zilele din urmă, niște piloni, care au câteva difuzoare. Ce seamănă cu niște ciuperce uriașe.

Prima audiție

În jurul megafoanelor se adunase lume multă. Curioșii și melomanii erau cu urechile la pândă să prindă prima melodie.

Întâi dibuind, ca un nou născut, melodia ese tremurând și nesigură. Apoi văzând că nu i se întâmplă nimic, ese curajoasă, se avântă pe unde, cu cercește văzduhul... Și minunea s'a făcut! Proba a reușit și auditorii sunt mulțumiți.

Record tehnic

Dar, să nu fim prea malițioși, săntem la întâia demonstrație. Pentru edificare, ne-am adresat câtorva cunoscători.

Ni s'au dat asigurări cari întrec orice așteptare. Cică atât aparatul de radio, așezat în una din camerele Palatului Cultural, cât și toată instalația pentru difuzare s'a făcut în mi-

nimum de timp. E, în materie de construcție, un record neatinat încă.

Publicul și transmisiunea

N'am putea ști sigur ce-a gândit fiecare cetățean ce s'a plimbat eri pe mal și a ascultat difuzarea programului, cum și mai multe plăci de gramfon. Cei care s'a văzut însă și s'a putut constata foarte ușor pe mina feței fiecăruia, e altceva: neastăpărul și curiozitatea cu care e întâmpinată orice inovație și, odată cu aceasta, o îndoielă cum că la mijloc ar mirosi și ceva căpătuială. Se discuta pretenția lui Stauber și posibilitățile de câștig, ce le avea din această afacere.

Cu toate că săntem la cea dintâi audiție, muzica difuzată s'a putut asculta. Sigur, vor urma perfecționări tehnice și corectări aduse actualei instalații. De pildă: melodiile au fost puțin alterate de pălăniile de tinichea ce sânt fixate deasupra difuzoarelor.

„Aradi Közlöny” și audiția

Geșeftarii dela „Aradi Közlöny” în reportajul publicat azi, sunt în dezacord cu toată lumea, constată că audiția de eri a dat un fiasco complet. Muzica de copii dela Glogovăț e pe de o sută de ori mai bună decât muzica mecanică transmisă eri. Publicul arădan e nemulțumit de rezultatul probei.

Ce uită mercenarii lui Stauber

Când au scris cele de mai sus — date de noi în rezumat, — lefegii lui Stauber, uită, că în oferta înaintată primăriei de către reporterul lui „Közlöny” este scris negru pe alb că muzica mecanică e preferabilă atât muzicii de copii dela Glogovăț, cât și muzicii Astra și pe lângă toate acestea este o inovație, care ridică prestigiul orașului. Iată dar o primă inconsecvență și un prim fals comis de „Aradi Közlöny”.

Al doilea fals

Al doilea fals grosolan îl comite lefegiul civilizat a lui Stauber, atunci când afirmă că la audiția de eri s'au făcut invitații. Nu s'au făcut nici un fel de invitații — noi dela „Ecoul” n'am primit și am controlat faptul — special. A putut participa toată lumea. Că reporterul dela „Közlöny” a fost poftit afară din cabina de transmisiune — fapt pe care-l denunță opiniei publice ca o crimă comisă contra libertății de exprimare al opiniilor — este explicabil: ce caută reprezentantul firmei concurente în atelier? D. reporter admite pe cineva în dormitorul nevastei sale?

Situația este identică!

Ce-i doare?

Am rezumat „observațiunile obiective” făcute de „A. K.” despre audiția de eri. Dacă ar fi scris numai atât, hai, i-am fi crezut și noi că sunt obiective! Dar bomba explodează numai spre sfârșit: „Aradi Közlöny” cere ca pentru procurarea insta-

lațiunei să se fixeze licitație publică!

Păi cum vine asta? La început Stauber a cerut — prin oferta înaintată — să i se concesioneze numai lui în mod exclusiv și discret instalarea și difuzarea muzicii pe malul Mure-

șului și acum cere licitație publică.

Oare ce s'a întâmplat de Stauber sare dintr'un colț în altul? De azi cere una și mâine alta? Cum se chiamă lipsa aceasta de consecvență?

Vă spunem noi. Stauber a scăpat din mână o afacerea din care urma să realizeze nu câștig nu prea mare, dar câștig. A scăpat din mână posibilitatea de a ne împuia urechile cu știri și muzică ungurească, a scăpat din mână posibilitatea de a face irendentism și a-și câștiga merite în fața ligei revizioniste dela Budapesta, după cum bine s'a arătat mai zilele trecute în coloanele acestui ziar.

Asta-i doare!

Și cealaltă chestiune, darea dintr'un colț în altul și scutirea pe ce-a lins eri, este lipsa de consecvență și falsificarea adevărului, — lucruri cunoscute de mult în redacția lui Stauber.

Ce spun celelalte ziare minoritare

În contradicție, cu „Aradi Közlöny” celelalte ziare minoritare din Arad, „Erdélyi Hírlap”, „Reggel” și „Friss Újság” constată, alături de toată opinia publică din oraș, că audiția de eri a reușit perfect.

Încă un fals!

Deci, în această chestiune, de o parte se află „Aradi Közlöny”, care afirmă că audiția n'a reușit, și de cealaltă parte opinia publică, ziarele românești și ziarele minoritare cari afirmă și susțin că audiția a reușit.

Este inadmisibil ca tabăra celor mulți să fi greșit. Dacă audiția nu reușea, o spunea. Dar așa?

Stauber, cu lefegii lui, sigur a văzut și auzit greșit. Acest lucru nu se poate face decât intenționat. Și această cheamă denaturare de adevăr, falsificare de adevăr.

Asta a făcut „Közlöny”.

Toate aceste denotă o lipsă de caracter patentă. Și cu un astfel de bagaj imoral în spate, geșeftarii din solda lui Stauber se erijează în profesori de cavalerism.

Și un pic de dreptate

Scrie ala dela „Közlöny” că s'a ridicat mușama de pe culisele afacerii cu muzica mecanică de pe malul Mureșului. Are dreptate. S'a ridicat vâlul și la iveală a eșit Stauber, gol gol, dornic de afaceri și de irendentism!

Și un atac

Dar lefegii lui Stauber nu se mulțumesc cu atât, ci în același reportaj mai spun, sus și tare, că locuitorii Aradului n'au nevoie de dictatură personală și de urmărire ei, ci de o administrație dreaptă care să se ridice deasupra considerentelor de rasă, religie și politică.

Pentru cine știe să citească printre rânduri e clar, atac la adresa d-lui prof. Al Constantinescu, vicepreședintele comisiei interimare, care — scandalizea-

ză-te popor al Aradului — nu-i nici măcar francmason!

Din cele de mai sus, oicine poate trage concluziile naturale. „Aradi Közlöny” căruia i-a fost refuzată concesionarea de a instala aparatele de difuzare a muzicii și exploatarea lor în spirit irendentist, caută pe orice căi să împiedice realizarea de către alții a unei opere menită să distreze publicul acestui oraș. Și în urmărirea scopului său „Aradi Közlöny” — alias Stauber — nu se dă în laturi dela minciună, fals și denaturare de adevăr.

Lucrurile aceste trebuie cunoscute de toată lumea.

Radu Baltag & Spartacus

S'a înecat un elev

Elevul Școlii Superioare de Comerț pentru băieți din Arad, Oscar Weiszemburger, eri după masă pe la orele 2, ducându-se împreună cu frații săi vitregi Leopold și David Adelman, cu barca pe Mureș, la cotoirea insulei a treia, în dreptul comunei Zădărlac, s'a înecat.

Viața politică

— S'a renunțat la decrete legi. — Acordul cu creditorii e semnat —

Deși viața politicii interne, odată cu începerea conferinței Micii Înțelegeri și cu sosirea în capitală a d-lui Barthou, a trecut pe al doilea plan al preocupării opiniei publice, totuși, necesitățile sunt mai tari decât împrejurările.

Eri am anunțat, că în timpul vacanței parlamentare se va guverna cu decrete legi. Aceasta a fost situația eri. Azi s'a schimbat. Dar un sămbure tot rămas din știrea de eri, după cum se vede din formula de mai jos, la care s'a ajuns eri după masă. S'a redactat, anume, un proiect de lege care să dea autorizație guvernului numai de a lua măsuri cu caracter administrativ, economic și financiar, precum și pentru adaptarea bugetului la reorganizarea serviciilor publice.

S'a rezervat cu mare grijă, dreptul de control al Parlamentului cu ocazia acordării autorizației și cu aceea a ratificărilor când Parlamentul va avea să examineze atent caprinsul măsurilor luate de guvern. Toate împuternicirile date guvernului sunt limitate pe timpul vacanței parlamentare și anume până la 15 Noembrie 1934.

Comisiunea, în unanimitate, a respins propunerea de a se autoriza guvernul să lucreze cu decrete-legi.

Iar proiectul a fost întocmit de așa manieră, încât în nici un caz să nu poată servi ca instrument de guvernare fără parlament.

Proiectul are patru articole. În fiecare articol s'au inserat diversele categorii de atribuțiuni cari se dau guvernului, iar articolul final se ocupă de sistemul de ratificare de către

20 Iunie

Data înscrisă în titlul acestei nu-i o dată istorică. Totuși trebuie să ni-o nsemnăm în chip special. Fiindcă astăzi, 20 Iunie, expiră (dacă până 'n ultimul moment ministerul nu va fi revenit asupra dispoziției ce o luase) termenul până când străinii opoșiți, în România puteau să-și depună la inspectoratele muncii cererile și actele pentru prelungirea șederii lor în țară.

Ar urma deci să vindă revizuirea, — marea revizuire, fiindcă nu poate să fie decât mare, lucru despre care credem că s'au convins în sfârșit și comisiunile de control, obișnuite în trecut să vadă în cernerea străinilor o simplă formalitate.

Vor fi comisiunile de control la înălțimea chemării ce li s'a dat?

Vom vedea!

Începutul revizuirii de aproprie, și îl așteaptă cu suprema încordare toată obștea românească, doritoare să vadă că autoritățile ce controlează listele străine își știu datoria nu numai în răspunsurile la „plebiscitele” unei sau altei gazete, ci și în practică.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

Parlament a măsurilor luate de guvern.

Acordul cu creditorii

Tratativele cu creditorii, cari la un moment dat păreau compromise, au ajuns la un rezultat fericit.

În cursul zilei de eri, după nenumărate convorbiri telefonice avute de d-nii Victor Slăvescu și M. Lăzeanu, cu d. Al. Zăuceanu, s'a trimis telegrafic la Paris, plenipotența guvernului de a semna acordul ce se va încheia azi.

În urma acestor convorbiri telefonice cu Parisul d. Victor Slăvescu, ministru de finanțe a introdus în bugetul general ordinar al Statului cifra definitivă a datoriei publice externe și interne pe anul 1934-1935. S'a dat și forma definitivă a expunerii de motive la bugetul general al Statului în ce privește problema tratativelor cu creditorii străini precum și avantajile ce decurg pentru Statul român.

Cât e datoria publică externă și internă

Datoria publică externă și internă pe exercițiul anului 1934-1935, în urma tratativelor ce se vor încheia azi, va fi două miliarde 280 milioane lei. Din această sumă un miliard 270 milioane lei reprezintă datoria publică externă, 790 milioane lei datoria publică internă, iar 220 milioane lei diferitele aranjamente ale Statului.

D. Victor Slăvescu imediat ce acordul dela Paris va fi semnat, va întocmi proiectul de lege pentru ratificarea acestui acord ce va fi depus în Parlament în cursul săptămânii viitoare.